

„Indexek indexelése” – az anyakönyvi mutatók hasznosításának lehetőségei

Előadás a BFL-MACSE Adatbázisépítés műhelykonferenciáján,
Budapest, 2024. május 31., Budapest Főváros Levéltára

Lakatos Andor (PhD) levéltárvezető (KFL)

Kapcsolódási pontok, bevezető

- Egyházi anyakönyvek adatai a MACSE adatbázisaiban, a feldolgozó önkéntesek munkájában is megjelentek az utóbbi években – felmerül a kérdés, hogyan segíthetik a munkát a levéltárak?
- Levéltáros feldolgozói tapasztalatok, pl. Kalocsa és szállásai anyakönyvi adatbázisa készítése kapcsán – eredményesebb-hasznosabb lehet(ett volna) **fokról-fokra** haladni...
- Beszélgetések levéltáros kollégákkal és önkéntesekkel – **közös nevező** keresése
- Spanyol viasz? Tanuljunk a hibáinkból? Hát igen... 😊

A forrásról: anyakönyvi mutatók, indexek

- Az **anyakönyvi kutatások „origója”** az index készítése-használata volt, a 19. század első felében terjedt el **„hivatali célú”** használata
- Anyakönyvek végén, **függelékben, ill. külön kötetekben is** jellemzővé vált, időrendben, ill. alfabetikus sorrendben közölve az anyakönyvi eseményekben érintett neveket, utat mutatva a források felé
- Az indexek elszakadhattak az anyakönyvektől, időnként **külön éleket is élhettek** (pl. határon túli, államosított egyházi anyakönyvek esetében)
- Több példányban-változatban is készülhettek, de sajnos jellegüknél fogva **„keresettek”, s így „veszendőek”** is lehettek...

Digitalizáció és az anyakönyvi mutatók

- **Fotó másolatuk** az egyházi levéltárak e-kutatás szolgáltatásaiban vált hangsúlyossá (mintegy „eredeti irattári segédletként”)
- **Szövegszerű digitális feldolgozásuk** már nem volt jellemző, a különféle kutatói adatgyűjtések általában több adat közlésére törekedtek
- Vajon hozzátehet-e valami érdemit a kutatási-feldolgozási folyamatokhoz ez a digitalizáció során **eddig kihagyott „első lépcső”**?
- Igen. 😊 Az egykori origó („**első feldolgozás**”) ismét fontos lehet...

Az anyakönyvi mutatók szöveges feldolgozásának előnyei (index-adatbázis)

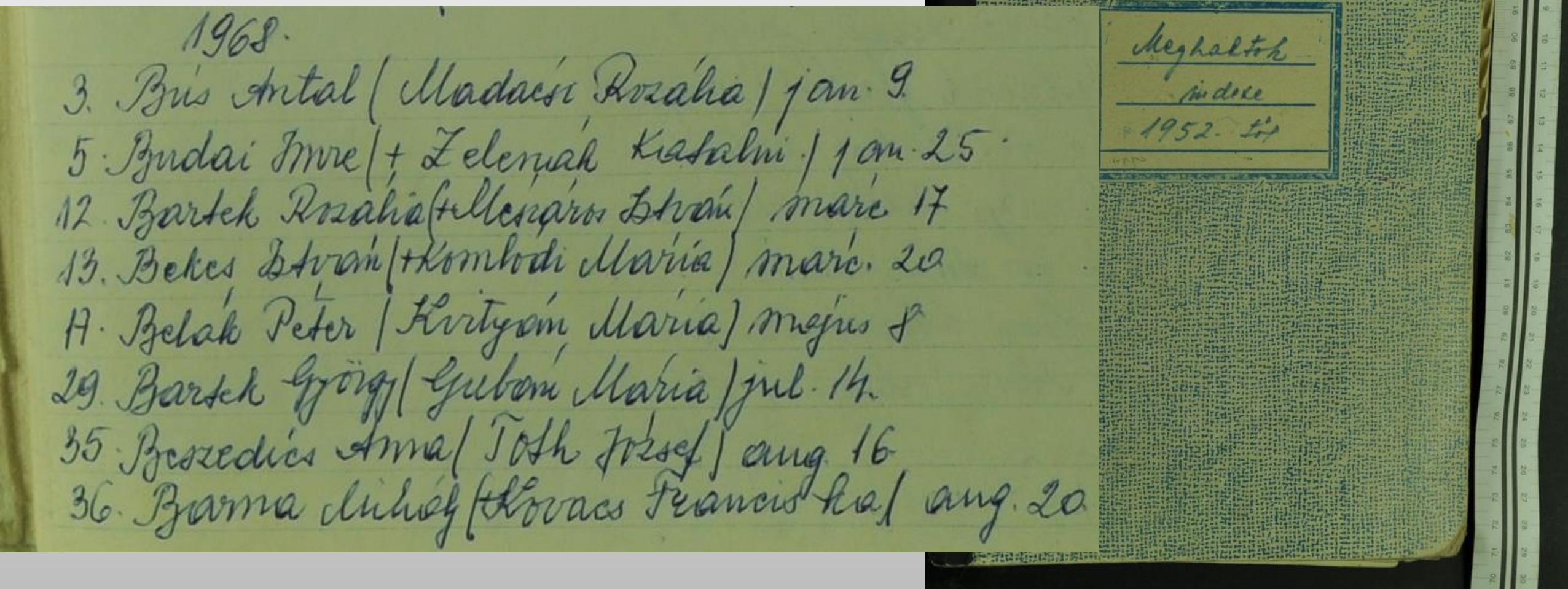
- Az anyakönyvi mutatók külső megjelenése (írasképe, rendezettsége) általában **felhasználóbarát**, hiszen „gyakori használatra” készült
- **Egyszerű adatszerkezet**: viszonylag gyorsan nagy mennyiségű, időponthoz és földrajzi helyhez köthető névanyag nyerhető
- Az adatbázis tartalma listázva-szűrve a **további kutatások kiindulópontja**, „iránytűje” lehet
- A tartalom **további feldolgozások támogatója** lehet (pl. névváltozatok, javítások felvetésével, kiolvasások segítségével, esetleg MI oktatási anyagként stb.)

Az indexek bejegyzéseinek tartalma – adatszerkezet, „mezők”

- Helynév (plébánia, egyházközség, ált. településnév)
- Felekezet (kat., ref., ev., stb. csak egységes formában:)
- Anyakönyvi mutató típusa (kereszteltek, házasságok, halálozások)
- Év/dátum
- NÉV adat (forrásban szereplő nyelvet megőrizve)
- Hozzá tartozó név (keresztelteknél szülő, ha van, házasságoknál házastárs, halálozásoknál özvegy stb. a forrástól függően)
- Az anyakönyvi forrásra utaló adat (oldalszám, folyószám)
- Anyakönyvi mutató megnevezése, jelzete (hivatkozás)

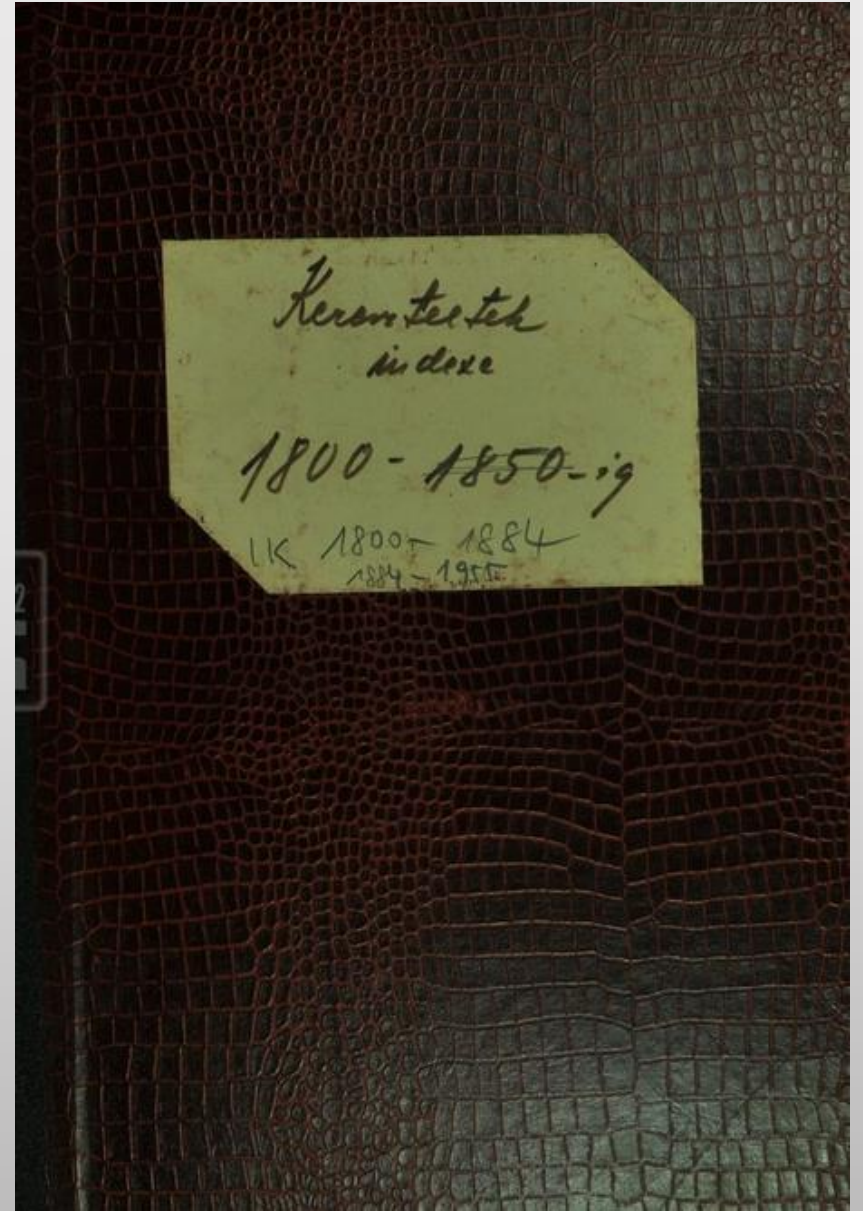
- Egy modernkori változat:
Akasztó, IM 1952-2010
- Oldalszám, név, hozzátartozó, dátum a sorrend...

Antoni Josephus	1/10	1800	Andróv Juhász Aloysius	9/2	182
Antoni Elisabetha	19/2	1811	Agárdi Eleonora Laurentia	22/10	182
Arvai v. Dika Salmus	22/1	1812	Andróv Kivál Áron	20/12	182
Antoni Joannes	30/4	1813	Agárdi Joanna	20/12	182
Agárdi Anna	10/2	1814	Andróv Juhász Rosa	19/1	182
Antoni Helena	5/4		Andróv Kivály Anna	29/11	182
Arvai Anna	17/8		Andróv Juhász Theresia	27/4	182
Agárdi Aloysius	29/8	1815	Aréndás v. Horváth Theresia	11/10	182
Agárdi Amalia Ludovica	26/1	1817	Andróv Juhász Joachim	12/10	183
Andróv Juhász Pignes	14/12	1818	Andróv Juhász Elisabeth	26/9	183
Aréndás v. Horváth Melchior	5/11	1819	András Maria	3/8	183
Andró Juhász Rosa	12/5		Ambros Franciscus	31/7	183
Agárdi Barbara	5/12		Andró Julia	13/11	184
Andróv Juhász Rosalia	17/9	1820	Ambrodi Elisabetha	3/4	184
Aréndás v. Horváth Josephus	27/9		Agoston Emericus	14/10	184
Agárdi Aloysia	8/5	1821	Ambroki Julia	20/5	184
Aréndás v. Horváth Michael	2/9		Aréndás Melchior	29/4	184
Adám Misa v. Martis Rosalia	10/9		Agoston Joannes	28/12	184
Andróv Kivály Elisabetha	20/11		Antoni Victoria	3/4	184
Andróv Juhász Mathias	11/2	1822	Ambrozi Helena	7/4	184
Andróv Juhász Valentinus	14/2		Agoston Julia	21/9	185
			Antoni Josephus	18/4	185
			Agoston Josephus	24/5	

- Minimalista, ragadványnevekkel
- Akasztó, IK 1800-1884, 1884-1955

- Historizáló ajándék a plébánosnak... Baja, IE 1722-1779

Nagyságos és Főtisztelendő

Dr. GONCZLIK KÁLMÁN

Tárnoki Apátúr, Pápai Kamarás, Esperes-
Plebános, Tanfelügyelő stb. stb. stb. Úrnak

Pappá Szentelése Huszonötödik Évfordulójára

szertetetteljes hódolattal ajánlja
fel szerény munkáját: a bajai
Szent Péter és Pál Apostolokról
címezett plebánia régi anyaköny-
veihez készített betűrendes név-
mutatókat

alázatos szívű szolgája

Borsay Jenő

Üdv az Olvasónak !

Azok számára, kik ezt a „Betűsoros Névmutató“-t használni fogják, útbaigazításul szolgáljanak a következő megjegyzéseim :

1. Nem csekély számban fordulnak elő olyan anyakönyvi bejegyzések, melyeknél csak a keresztnév van feltüntetve, néha pedig — például talált vagy vízből kifogott, ismeretlen hulláknál — még az is hiányzik. Az ilyen bejegyzések a betűsorokba beoszthatók nem voltak, ezek tehát a betűsor elé helyezett és „Hiányos anyakönyvi bejegyzések“ címen nyitott ívbe foglalvák.

Az *X* betű az akkori illir helyesírásnak megfelelően *Zs* betűt helyettesít, pl. *Xivkovics*—*Zsivkovics* ; ugyancsak *Zs* betű helyett áll sokhelyt az *S* betű, pl. *Subori*—*Zsubori*.

Azért, ha netán valaki a keresett nevet a saját vezérbetűje alatt nem találná, ne sajnálja a fáradtságot a vezérbetű lágyított vagy keményített alakja alatt keresni, úgy miként én arra az útmutatást az előző bekezdésekben példákkal megvilágítva megadtam.

A nemes családokra vonatkozó netáni genealogiai kutatások megkönnyítése céljából az indikált kétségtelen nemeseket feketével aláhúztam.

Most pedig szeretettel adom át szerény, de hézagpotló munkámat a közhasználatnak.

E könyv minden olvasójának Istentől „Jó egészség“-et kíván :

BORSAY JENŐ
nyug. jegyző.

**Egybekeltek
névmutatója**
1722–1779.
évekről.

- Historizáló, múltba tekintő, nemzetiségekkel... Baja, IE 1722-1779

1740.

Berkics Mihály, ifjú	Pandur	I-24	Ditelyanovics Katalin	hajadon	Pandur
Balás Gáspár, ifjú	Inkósd	I-25	Lamanovics Mária	hajadon	Hákon.
Bundics József, nőtlén	Dusnok	I-28	Dikánovich Mária	hajadon	Hákon.
Berkics György, nőtlén	Baja	IX-27	Stiglin Katalin	hajadon	Baja

**Egybekelték
névmutatója
1722-1779.
évekről.**

1733.

(=: Bischof :) Pisof János özvegy		I-8	Sitri Borbála	hajadon	
Barbel Andrási		I-25	Freno (=: Erinyi :) Anna		
Baummeister József özvegy	Baja	VII-19	Krueg Teréz	Engel Kristina Borbála	Walden Borbála
(=: Birinyi?) Wering Mihály	Baja	XI-15	Nórijz Plona = Nagy		Baja
(=: Brandhuber?) Brandhuber János		XI-8	özvegy Malzer in Anna Mária		

- Historizáló, adatokban gazdag változat... Baja, IK 1722-1779

1750.

1. Bischoff / Píróf Péter	Baja	I-5	Píróf József, felesége Margit.
Reber Sebestyén	"	I-19	Reber Konrád, felesége Erzsébet.
Balics Feréz	Kákony	II-24	Balics Mihály, felesége Judit.
Baisz Katalin	Baja	II-26	Baisz Kristóf, felesége Klára.
1. Brandstädter / Pronsteter János	"	V-5	Pronsteter János, neje Krisztina
Bátai Éva	Pandur	VI-7	Bátai Mihály, felesége Judit.
Bálmnd Márton / Balics /	Kákony	VIII-19	Bálmnd Tamás, felesége Orsolya.
1. Beck v. Böck / Pek Orsolya	Baja	X-19	Pek Kristóf, felesége Anna Mária
Bertalan Erzsébet	"	X-31	Bertalan Filop, felesége Mária.
Bálmnt Katalin -	"	XI-13	Bálmnt Katalin, Ferenc, neje Margit
Bertity Antal	Kákony	XII-6	Bertity András, felesége Erzsébet.
Birtity Márta	"	XII-26	Birtity Márk, felesége Anna

- Nagyvárosi lehetőségek, Szabadka indexei 1687-1900 között, 26 kötetben...

- szabadka-sztterez

- Anyakönyv_Matricula

- K,E,M_Bapt_Cop_Def

- Mutato_Index

- SZTL_F-451_149_Szabadka_Szt_Terez_IK_1687-1780_vol_273

- SZTL_F-451_150_Szabadka_Szt_Terez_IK_1781-1800_vol_274

- SZTL_F-451_151_Szabadka_Szt_Terez_IK_1801-1810_vol_275

- SZTL_F-451_152_Szabadka_Szt_Terez_IK_1811-1820_vol_276

- SZTL_F-451_153_Szabadka_Szt_Terez_IK_1821-1830_vol_277

- SZTL_F-451_154_Szabadka_Szt_Terez_IK_1831-1840_vol_278

- SZTL_F-451_155_Szabadka_Szt_Terez_IK_1841-1850_vol_279

- SZTL_F-451_156_Szabadka_Szt_Terez_IK_1851-1860_vol_280

- SZTL_F-451_157_Szabadka_Szt_Terez_IK_1861-1870_vol_281

- SZTL_F-451_158_Szabadka_Szt_Terez_IK_1871-1880_vol_282

- SZTL_F-451_159_Szabadka_Szt_Terez_IK_1881-1890_vol_283

- SZTL_F-451_160_Szabadka_Szt_Terez_IK_1891-1900_vol_284

- SZTL_F-451_161_Szabadka_Szt_Terez_IE_1718-1800_vol_285

- SZTL_F-451_162_Szabadka_Szt_Terez_IE_1801-1839_vol_286

Sorszám	Anyakönyvi szám	Vezeték- és keresztnéve	Születési idő
		1497. Anus Katalin a. János	17/10.
30.	228.	Aranyos Mária a. Mária	16/2
		1596. Abrahám András a. István	6/11.
		560. Abrahám Béla a. Viktor	18/4
		179. Abrahám Mária a. Mária	6/2.
		1499. Abrahám Mária a. László	18/10.
35.	223.	Abrahám Mária a. Antal	15/2
36.	142.	Argány Margit a. András	29/1.
		1899.	
		Agatich Anna a. Antal	3/1.

- Kisebb település gyorsabb feldolgozása, családkönyv előkészítéseként: Miske...

1		Keresztelt neve	Apa (kerek)	Anyja neve	Akv Típusa	Eredeti/Másod	Forrás, jelzet
4	1800.01.06	Kosztolányi István	Imre	Király Veronika	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
5	1800.01.10	Malik József	István	Valkai Teréz	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
6	1800.01.12	Mészáros Pál	György	Salga Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
7	1800.01.13	Horváth Borbála	József	Miskei Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
8	1800.01.13	Kohány/Kochán Rozs	István	Márkó Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
9	1800.01.15	Vollár János	András	Kiss Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
10	1800.01.18	Kiss Erzsébet	János	Miskolczy Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
11	1800.01.20	Gombár Erzsébet	Mihály	Benyada Teréz	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
12	1800.01.21	Sipos Pál	József	Nagy Katalin	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
13	1800.01.24	Csörgő/Csergő Pál	Imre	Márkó Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
14	1800.01.25	Horváth Pál	Pál	Kovács Judit	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
15	1800.01.29	Ihracska Ilona	István	Horváth Ágnes	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
16	1800.01.31	Hadvina Veronika	György	Szabó Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
17	1800.02.01	Deák István	Lőrinc	Kosztolányi Éva	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
18	1800.02.03	Horváth Ádám	Mihály	Bartek Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850

KFI
e-archivum

3
"B"

1800

Bjelik András, András, Kovács Katalin 22.

Bartek József, János, Pálunkás Rozina - márc. 4.

Benyák István, István, Kollár Rozina - jun. 22.

Balázs Anna, - jul. 11.

György, Márkó Johanna.

Bukor Lőrinc, - aug. 7.

Pál, Varga Mária.

Benezs Elek, - szept. 24.

András, Dobos Teréz.

Budai András - szept. 25.

János, Kókai Anna.

Bénei István - okt. 17. (1800)

Márton, Szolnok Erzsébet.

Bénei Judit - okt. 31.

Mihály, Szankó Ágnes.

Benyada Mária - nov. 8.

István, Pálunkás Anna.

Bránovszky András, - nov. 23.

János, Bénei Mária.

Benedek Éva - dec. 15.

György, Miskei Katalin.

1801

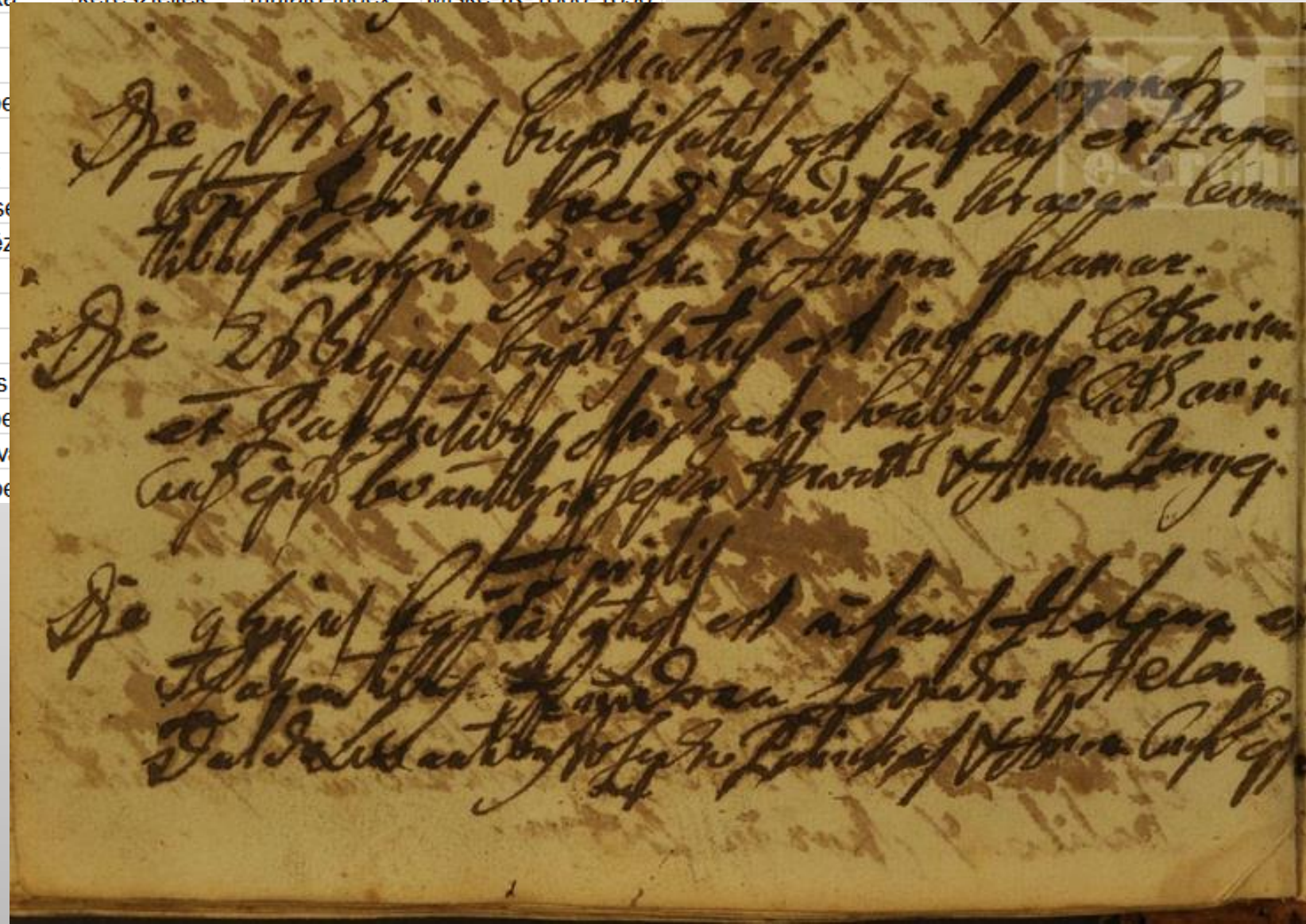
Béres Mihály, - jan. 4.

Mihály, Kollár Mária.

- Segítség a régebbi adatok kiolvasásában („nincs lehetetlen”): Miske...

1		Keresztelt neve	Apa (kerek)	Anyja neve	Akv Típusa	Eredeti/Másod	Forrás, jelzet
4	1800.01.06	Kosztolányi István	Imre	Király Veronika	keresztelték	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
5	1800.01.10	Malik József	István	Valkai Teréz			
6	1800.01.12	Mészáros Pál	György	Salga Anna			
7	1800.01.13	Horváth Borbála	József	Miskei Erzsébet			
8	1800.01.13	Kohány/Kochán Rozália	István	Márkó Anna			
9	1800.01.15	Vollár János	András	Kiss Erzsébet			
10	1800.01.18	Kiss Erzsébet	János	Miskolczi Erzsébet			
11	1800.01.20	Gombár Erzsébet	Mihály	Benyada Teréz			
12	1800.01.21	Sipos Pál	József	Nagy Katalin			
13	1800.01.24	Csörgő/Csergő Pál	Imre	Márkó Anna			
14	1800.01.25	Horváth Pál	Pál	Kovács Judit			
15	1800.01.29	Ihracska Ilona	István	Horváth Ágnes			
16	1800.01.31	Hadvina Veronika	György	Szábó Erzsébet			
17	1800.02.01	Deák István	Lőrinc	Kosztolányi Éva			
18	1800.02.03	Horváth Ádám	Mihály	Bartek Erzsébet			

1		Keresztelt neve	Apa (kere	Anyja neve	Akv Tipusa	Eredeti/Másod	Forrás, jelzet
4	1800.01.06	Kosztolányi István	Imre	Király Veronika	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
5	1800.01.10	Malik József	István	Valkai Teréz	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
6	1800.01.12	Mészáros Pál	György	Salga Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
7	1800.01.13	Horváth Borbála	József	Miskei Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
8	1800.01.13	Kohány/Kochán Rozs	István	Márkó Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
9	1800.01.15	Vollár János	András	Kiss Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
10	1800.01.18	Kiss Erzsébet	János	Miskolczi Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
11	1800.01.20	Gombár Erzsébet	Mihály	Benyada Teréz	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
12	1800.01.21	Sipos Pál	József	Nagy Katalin	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
13	1800.01.24	Csörgő/Csergő Pál	Imre	Márkó Anna	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
14	1800.01.25	Horváth Pál	Pál	Kovács Judit	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
15	1800.01.29	Ihracska Ilona	István	Horváth Ágnes	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
16	1800.01.31	Hadvina Veronika	György	Szábó Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
17	1800.02.01	Deák István	Lőrinc	Kosztolányi Éva	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850
18	1800.02.03	Horváth Ádám	Mihály	Bartek Erzsébet	kereszteltek	mutató-index	Miske-IK-1800-1850

- Köszönöm a figyelmet!
- Eredményes indexelést kívánok!

